

**R E P U B L I K A
S L O V E N I J A
V I Š J E
D E L O V N O
I N S O C I A L N O
S O D I Š Č E**

VDSS sklep Pdp 328/2010

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2010:PDP.328.2010

Evidenčna številka: VDS0005135

Datum odločbe: 03.06.2010

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: odpoved s ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi - ustrezna zaposlitev

Zveza: ZDR člen 90, 90/3.

Jedro

Tožniku je bila z novo pogodbo o zaposlitvi ponujena ustrezna zaposlitev, saj se je za delovno mesto, na katero se je nanašala, zahtevala ista stopnja strokovne izobrazbe kot za delovno mesto, na katerem je delal pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi. Pri presoji ustreznosti zaposlitve nadalje ni bistveno, da se je za ponujeno delovno mesto zahtevala alternativno tudi nižja stopnja strokovne izobrazbe in da je način dela drugačen, kot je bil na prejšnjem delovnem mestu.

Izrek

Pritožbi se ugodi, izpodbijana sodba se razveljavi in se zadeva vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.

Obrazložitev

:

Sodišče prve stopnje je v 1. točki izreka izpodbijane sodbe ugotovilo, da je odpoved pogodbe o zaposlitvi z dne 10. 8. 2009 nezakonita. V 2. točki izreka izpodbijane sodbe je naložilo toženi stranki, da je dolžna tožnika pozvati nazaj na delo v 8 dneh in pod izvršbo. V 3. točki izreka izpodbijane sodbe je naložilo toženi stranki, da je dolžna tožnika za čas od 4. 10. 2009 dalje do poziva na delo prijaviti v obvezna zavarovanja, mu obračunati plačo, ki bi jo prejel, če bi delal, od te plače plačati davke in prispevke ter mu izplačati neto plačo skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od 19. dne v mesecu do plačila, v 8 dneh in pod izvršbo. V 4. točki izreka izpodbijane sodbe je naložilo toženi stranki, da je dolžna tožniku povrniti njegove pravdne stroške v znesku 524,40 EUR v 8 dneh po vročitvi sodbe, v primeru zamude pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi od prvega dne zamude do plačila, v 8 dneh in pod izvršbo.

Zoper navedeno sodbo se iz vseh pritožbenih razlogov pritožuje tožena stranka in predlaga pritožbenemu sodišču, da pritožbi ugodi, izpodbijano sodbo spremeni tako, da tožbene zahtevke v celoti zavrne oziroma podredno, da izpodbijano sodbo razveljavi in vrne zadevo sodišču prve stopnje v novo sojenje. V pritožbi navaja, da z izpodbijano sodbo odpoved pogodbe o zaposlitvi ni bila razveljavljena, saj je tožnik zahteval zgolj ugotovitev njene nezakonitosti. Glede na to je sodišče prve stopnje toženi stranki neutemeljeno naložilo, da tožnika pozove nazaj na delo in mu plača plačo ter obračuna prispevke iz naslova obveznih zavarovanj. Pogodba o zaposlitvi namreč od izteka odpovednega roka dalje ne velja več. Tožnik bi moral zahtevati tudi razveljavitev odpovedi, v kolikor bi se želel vrniti na delo k toženi stranki. Dejansko stanje je zmotno ugotovljeno, saj je bilo na zadnjem naroku za glavno obravnavo ugotovljeno, da je tožena stranka tožniku vročila dve različni pogodbi o zaposlitvi in da je bila druga pogodba o zaposlitvi praktično identično odpovedana. Po prepričanju tožene stranke sta bili tožniku ponujeni kar dve ustrezni zaposlitvi, tožnik pa ni podpisal nobene od ponujenih pogodb. Materialno pravo je bilo nepravilno uporabljeno. Tožnik je na obravnavi izrecno dejal, da poslovni razlog nesporno obstaja, da je bil tožnik eden izmed petih skupinovodij, katerega delo je postalo nepotrebno, zato je odpoved pogodbe o zaposlitvi zakonita. Če bi bila delavcu ponujena neustrezna zaposlitev, bi lahko skladno z 90. členom ZDR zahteval zgolj odpravnino, ne pa ugotovitev nezakonitosti odpovedi.

Pritožba je utemeljena.

Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijano sodbo v mejah uveljavljenih pritožbenih razlogov, pri čemer je v skladu z določbo drugega odstavka 350. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP, Ur. l. RS, št. 26/99 in nadalj.) po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb postopka, ki izhajajo iz citirane določbe in na pravilno uporabo materialnega prava.

Sodišče prve stopnje je po izvedenem dokaznem postopku ugotovilo, da je bila tožniku s strani tožene stranke podana redna odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga s ponudbo nove pogodbe, vendar je tožnik podpis ponujene pogodbe odklonil. Med strankama sicer ni bil sporen sam postopek reševanja presežnih delavcev, postopek sprejemanja programa reševanja presežnih delavcev, vsebina programa presežnih delavcev in obstoj poslovnih razlogov za odpoved pogodbe o zaposlitvi. Sporna je bila le ustreznost ponujene zaposlitve v novi pogodbi o zaposlitvi glede na dejstvo, da je tožnik na podlagi 113. člena ZDR užival posebno pravno varstvo pred odpovedjo, v zvezi s tem pa se je postavilo vprašanje ustreznosti oziroma neustreznosti ponujene zaposlitve. Iz dokaznega postopka namreč izhaja, da je imel tožnik s toženo stranko sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za delovno mesto "skupinovodja" (A1), ta pogodba pa mu je bila na podlagi sporne odpovedi pogodbe o zaposlitvi z dne 10. 8. 2009 (A2) odpovedana. Obenem je bila tožniku ponujena tudi nova pogodba o zaposlitvi za delovno mesto "vodja linije" (A3), katere pa tožnik ni podpisal. Sodišče prve stopnje je zaključilo, da je bila tožniku s strani tožene stranke ponujena pogodba o zaposlitvi za neustrezno delovno mesto. Takšna ugotovitev je po zaključku pritožbenega sodišča nepravilna.

Iz tretjega odstavka 90. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR, Ur. l. RS, št. 42/2002 in nadalj.) izhaja, da je ustrezna zaposlitev zaposlitev, za katero se zahteva enaka vrsta in stopnja izobrazbe, kot se je zahtevala za opravljanje dela, za katero je imel delavec sklenjeno prejšnjo pogodbo o zaposlitvi in za delovni čas, kot je bil dogovorjen po prejšnji pogodbi o zaposlitvi, ter kraj opravljanja dela ni oddaljen več kot tri ure v obe smeri z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca od kraja bivanja delavca. Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da je bila tožniku z novo pogodbo o zaposlitvi ponujena neustrezna zaposlitev glede na zaposlitev, ki jo je tožnik imel po pogodbi o zaposlitvi z dne 23. 4. 2007. Iz opisa delovnega mesta "skupinovodja" (B2), to je delovnega mesta, za katerega je imel tožnik sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z dne 23. 4. 2007, izhaja, da se je za zasedbo tega delovnega mesta zahtevala IV. oziroma V.

stopnja strokovne izobrazbe, medtem ko je iz opisa delovnega mesta "vodja linije" (B1) to je delovno mesto, v zvezi s katerim je bila tožniku v podpis ponujena nova pogodba o zaposlitvi, razvidno, da se za zasedbo tega delovnega mesta zahteva IV. oziroma III. stopnja strokovne izobrazbe. Sodišče prve stopnje je zaključilo, da glede na navedeno in z ozirom na to, da je pri obeh delovnih mestih bistvena razlika v načinu dela in v odgovornosti, ponujena zaposlitev oziroma ponujeno delovno mesto ni ustrezno. Presoja ustreznosti zaposlitve po tretjem odstavku 90. člena ZDR ni odvisna niti od načina dela niti od odgovornosti pri zaposlitvi po prejšnji pogodbi o zaposlitvi, temveč le od pogojev, ki so navedeni v citirani določbi. Glede na to, da je bilo v dokaznem postopku ugotovljeno, da je bilo tožniku z novo pogodbo o zaposlitvi (ki jo sicer tožnik ni podpisal) ponujena zaposlitev na delovnem mestu "vodja linije", za katero se je zahtevala IV. stopnja strokovne izobrazbe, pri čemer se je tudi za zasedbo delovnega mesta "skupinovodja" zahtevala enaka, torej IV. stopnja strokovne izobrazbe, pritožbeno sodišče ugotavlja, da je potrebno šteti ponujeno zaposlitev glede na ta pogoj za ustrezno. Po stališču pritožbenega sodišča pri tem ni bistveno, da se je za ponujeno delovno mesto zahtevala alternativno nižja stopnja strokovne izobrazbe, kot pa se je zahtevala za zasedbo delovnega mesta po prejšnji pogodbi o zaposlitvi (takšno stališče je bilo zavzeto tudi v sodbi pritožbenega sodišča opr. št. Pdp 314/2008 z dne 28. 1. 2009).

Pritožbeno sodišče ob tem dodaja, da so neutemeljene pritožbene navedbe tožene stranke o tem, da redna odpoved pogodbo o zaposlitvi še velja, ker je sodišče prve stopnje ni razveljavilo. Člen 204/3 ZDR namreč nalaga delavcu, da zahteva pri pristojnem sodišču med drugim tudi ugotovitev nezakonitosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Glede na takšno dikcijo citirane določbe delavcu ni potrebno posebej zahtevati še razveljavitev sporne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, kot to smiselno zatrjuje tožena stranka v pritožbi. Če sodišče ugotovi nezakonitost odpovedi pogodbo o zaposlitvi, ima delavec pravico, da na podlagi take ugotovitve uveljavlja nadaljnji tožbeni zahtev, ki se nanaša na njegovo reintegracijo oziroma reparacijo. Iz izvedenih dokazov nadalje ne izhaja, da naj bi tožena stranka tožniku ponudila kar dve ustrezni zaposlitvi, kot to v pritožbi zatrjuje tožena stranka. Iz izpovedbe priče K.G. (na katero se smiselno sklicuje tožena stranka v pritožbi) je razvidno le, da je bila tožniku ponujena možnost, da prevzame vodenje linije, tudi delavcev na eni izmeni in bi mu plačo povečali za 10 %, vendar pa ta izpovedba še ne nudi opore ugotovitvi, da je bila tožniku s to pogodbo ponujena ustrezna zaposlitev, upošteva je 90/3. člen ZDR.

Pri presoji ustreznosti ponujene zaposlitve se je sodišče prve stopnje ukvarjalo le z enim od štirih pogojev, navedenih v tretjem odstavku 90. člena ZDR, ki morajo biti podani zato, da se šteje ponujena zaposlitev za ustrezno. Glede izpolnjevanja preostalih pogojev za presajo ustreznosti nove zaposlitve (vrsta strokovne izobrazbe, za kakšen delovni čas je bila ponujena nova pogodba o zaposlitvi glede na prejšnjo pogodbo o zaposlitvi, kraj opravljanja dela) se sodišče prve stopnje ni opredelilo in izpodbijana sodba o teh dejstvih, ki so odločilna za presajo ustreznosti ponujene zaposlitve, nima razlogov, zato je pritožbeno sodišče pritožbi tožene stranke ugodilo in izpodbijano sodbo razveljavilo ter zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo odločanje (prvi odstavek 354. člena ZPP). V ponovnem postopku bo moralo sodišče prve stopnje navesti razloge o odločilnih dejstvih (ali je ponujena zaposlitev ustrezna tudi upošteva je preostale pogoje, določene v členu 90/3 ZDR) in nato ponovno odločiti o utemeljenosti tožnikovega tožbenega zahtevka.

Datum zadnje spremembe: 05.11.2010